

Sídla – místo, kde žijeme (2. lekce)

Motivační aktivita – „kde chci bydlet“ :

Žáci dostanou na výběr 3-4 lokality se stejně velkou bytovou jednotkou v různých místech bydliště - byt v centru města, nová bytová výstavba na okraji města, malý domek v nově vzniklém satelitu, domek na vesnici daleko od města (např. Antonínská, Majdalenky, Moravany, Krásensko).

Rozdělí se na vybraná stanoviště a připíšíou výhody, ale i nevýhody bydlení v dané lokalitě. Zástupci skupin přednesou závěry, ostatní mohou doplňovat. Následuje diskuse, proč většina obyvatel ČR (Evropy) žije ve městech.

Hádanka – z které doby je citát:

„Náš příbytek (...) má všechny výhody města, ale je vzdálený všemu prachu a hluku.“

perský král 539 př.n.l. (záznam na hliněné destičce)

Práce s pracovním listem - žáci by měli na vše přijít sami, případně s malou nápovědou:

Vysvětlení pojmů **ekosystém, přírodní ekosystém, umělý ekosystém** a srovnání přírodního a umělého ekosystému – je nutné zdůraznit, že umělý ekosystém je nestabilní (potřebuje dodatekovou energii), protože je druhově málo pestrý.

Doplnění vstupů do města: energie, potraviny, voda, suroviny

Výstupy z města: odpady a odpadní voda, výrobky, odpadní teplo, emise unikající do ovzduší

Charakteristika podmínek ve městě:

- Teplota o 2-3 stupně celsia vyšší, v noci o 8 stupňů
- Rychlý odtok vody
- Smog

Synantropní druhy = druhy vázány na člověka (holub, potkan, vrabec...)

Význam městské zeleně:

- Estetická
- Rekreační
- Zdroj kyslíku, pohlcování prachu
- Tlumení hluku
- Ochlazování prostředí (odpar vody)

Aktivita: Jak by vypadalo funkční město, kdybys ho navrhoval ty?

Je vhodné promítnout úryvky z filmu „Most včera a zítra“ z roku 1985 – bourání města kvůli těžbě a výstavba nového Mostu. Žáky jistě zaujmou i dobově silně poplatné filmové komentáře.

Práce po skupinách nebo společně – návrh nového Mostu. Žáci by měli přijít na to, že monofunkčnost území není vhodná, měli by řešit obslužné komunikace, velikost městské zeleně...

Zároveň by měl vyučující zmínit problémy související s jevy nazývanými **urban sprawl** a **brownfields**, je vhodné doplnit příklady takových území z místa bydliště. Především je dobré zdůraznit to, že roztahaná městská zástavba není dobré řešení (hustá doprava), i když po bydlení na kraji velkého města toužili lidé od pradávna (viz citát).

V poslední fázi by měl vyučující vysvětlit, co je to územní plán a jaký má význam, a ukázat, kde ho lze najít a jak se v něm orientovat.

Možný samostatný nebo skupinový úkol:

Zamyslet se nad problematickou lokalitou v okolí bydliště žáka nebo školy. Zjistit, jak se na lokalitu pohlíží podle územního plánu, a navrhnout možné řešení. Nebo vybrat si některou z oblastí řešených v novém územním plánu Brna a napsat, jak by se měly dílčí problémy řešit – viz pracovní list.

Závěr:

Na závěr je možné zeptat se na to, zda někdo změnil názor a vybírá si jiné „bydliště“ – aktivita ze začátku hodiny.